

BIULETYN FEDERACJI BIAŁYSTOK

2020

NR 6

Czas solidarności

3

U NAS

Dobra strona miasta
Kobierzec herstoryczny
Człowiek, miejsce, kultura
Certyfikacja

Czas solidarności

Białostocka Akademia Pozarządowa dobiegł końca. Był to pracowity czas mocno skomplikowany przez pandemię. Szczególnie dotkliwy był brak spotkań face to face. Konferencje, szkolenia, debaty, czy po prostu – zwyczajne rozmowy w kularach, to istota aktywności społecznej. ZOOM to pożyteczny wynalazek, ale prawdziwego życia nie zastąpi. Niezależnie od obiektywnych trudności projekt przyczynił się do wzmocnienia organizacji zrzeszonych w Federacji Białystok. Było to możliwe dzięki licznym szkoleniom, voucherom i certyfikacji. Trudny czas to także sprawdzian odporności i solidarności, jak również okazja do ujrzenia pewnych spraw w nowym świetle. Takiej szansy nie można zmarnować.

Pandemia to sprawdzian także dla organizacji pozarządowych, zwanych coraz częściej społecznymi. Nagle stały przed nowymi, trudniejszymi wyzwaniami. Kryzys pokazał jednak, że NGO-sy potrafią się szybko skonsolidować i reagować na zmiany. Tegoroczne Forum Inicjatyw Społecznych Miasta Białystok poświęcone było właśnie tworzeniu odporności miasta i organizacji.

Forum wyjątkowo trwało aż trzy dni – od 21 do 23 października, wyjątkowo odbyło się niemal całkowicie zdalnie.

Głównym punktem Forum była debata, w której poza przedstawicielami organizacji pozarządowych wzięli też udział samorządowcy. Jej temat brzmiał: „ODPORNE Miasto, Organizacje, Liderzy czyli jak wykorzystać kryzys do rozwoju”. Do udziału w niej zaproszeni zostali: wiceprezydent Białegostoku Rafał Rudnicki, Mariusz Wiśniewski, zastępca prezydenta Poznania, Katarzyna Czayka-Chełmińska, wiceprezeska Fundacji Szkoła Liderów oraz Katarzyna Łotowska, szefowa OWOP w Białymstoku.

Paneliści odnosili się oczywiście do kryzysu wywołanego pandemią, ale idea miast odpornych dotyczy różnych zagrożeń: np. recesji, rozruchów społecznych, klęsk żywiołowych, katastrof naturalnych.

Zapomnijmy teraz o zrównoważonym rozwoju. Musimy nauczyć się żyć w chybotliwej, chaotycznej rzeczywistości. Równowaga bywa dana na chwilę – mówiła Katarzyna Czayka-Chełmińska ze Szkoły Liderów i zauważa. – Odporność, nazywana też city lub urban resilience to umiejętność radzenia sobie z kryzysami, w taki sposób, aby utrzymać w miarę normalne życie. Oznacza także zdolność uczenia się i wyciągania wniosków. Kolejny etap odporności to regeneracja, a następnie rozwój, który jest wynikiem adekwatnych reakcji.

Jako dobry przykład przywołała Wrocław, który z powodu 1997 roku wyszedł jako miasto zintegrowane, świadome siły swoich obywateli i instytucji. Była to próba, która pozwoliła na zbudowanie nowej tożsamości metropolii.

Według wiceprezydenta Rafała Rudnickiego kluczem do odporności miasta są aktywni, świadomi obywatele, o których edukację należy szczególnie dbać. Katarzyna Łotowska, szefowa OWOP zauważyła, że potrzebna jest do tego aktywność obydwu stron, a przede wszystkim prowadzenie bardzo szerokich konsultacji społecznych.

Chodzi o to, by ludzie nie zamykali się w swoich bańkach i specjalizacjach, nie zwracając uwagi na postulaty innych grup. Weźmy na przykład inwestycje budowlane. Architekci robią sobie, organizacje sobie, a urzędnicy sobie – wyjaśniała. – Dobrze by było, aby najpierw wszyscy poznali swój punkt widzenia, a dodatkowo wysłuchali głosów mieszkańców, naukowców, przedsiębiorców, działkowców itd. i na tej podstawie wypracowali kompromis. Powinniśmy też, mając na uwadze historię, zastanowić się jaki Białystok ma być

za 10, 20 lat, do czego chcemy się odwoływać, z czego możemy być dumni, co to w ogóle znaczy być z Białegostoku?

Katarzyna Czayka-Chełmińska, wiceprezeska Fundacji Szkoła Liderów i była szefowa Programu Liderzy PAFW podkreślała wagę silnego przywództwa w kryzysie, które musi mieć dwa skrzydła: twarde i miękkie.

Twarde to podejmowanie odważnych, odpowiedzialnych decyzji i konsekwentne działania. Miękkie to stwarzanie przestrzeni dialogu, odczytywanie potrzeb społecznych, aktywizowanie obywateli – mówiła.

Przedstawiała też siedem kluczowych dobrych praktyk służących odporności miasta:

- Budowanie spójności, czyli odnalezienie tego co nas łączy, wspólnego elementu tożsamości;
- Zdolność do mobilizowania ludzi, co udaje się tylko wtedy, kiedy lider jest wiarygodny.
- Wówczas ludzie gotowi są za nim pójść także w kryzysowej sytuacji;
- Decyzyjność – zawsze oparta na faktach i bez ryzykanctwa. Obywatele muszą też rozumieć z czego wynikają decyzje;
- Podkreślanie dobrych doświadczeń współpracy, tego co nam się udało dzięki połączeniu różnych sił, np. społeczników, urzędników, artystów, przedsiębiorców. To motywuje i daje nadzieję;
- Zdolność do uczenia się, poddawania refleksji, wyciągania wniosków oraz przyznawania się do niewiedzy i błędów;
- Skanowanie horyzontu, czyli patrzenie perspek-

tywiczne, wybieganie w przyszłość, przyglądanie się trendom, wychwytywanie niepokojących symptomów;

- Dbanie o siebie, o własną odporność.

Tezy i wskazówki, jakie pojawiły się w debacie były na gorąco przekuwane na konkretne działania. Białostockie organizacje w własnym gronie zastanawiały się jak skutecznie pracować w realiach permanentnego kryzysu, z którym mamy do czynienia od marca.

Wnioski są takie: mimo, że Białystok jest świetnym miastem do życia, to aktywność społeczna jest tu raczej na niskim poziomie, a to nie sprzyja budowaniu odporności – relacjonowała Agnieszka Otałowicz, reprezentująca zarówno Federację Białystok jak i OWOP. – Mamy konkretne postulaty jak to zmieniać. Przede wszystkim wzmacniać dialog, szczególnie w małych społecznościach, np. na osiedlach. Zależy nam też na przywróceniu do życia Białostockiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Będziemy ponownie apelować o to do władz. Konieczne jest też wzmocnienie współpracy pomiędzy samymi organizacjami i na linii NGO-sy – miasto, tworzenie ciał dialogu, przestrzeni do dyskusji, debaty, wypracowywanie wspólnego stanowiska w ważnych kwestiach.

Linki do spotów z napisami:

- <https://www.youtube.com/watch?v=bYbF8DQykaE&feature=youtu.be>
- https://www.youtube.com/watch?v=4_LS7hlmKfw

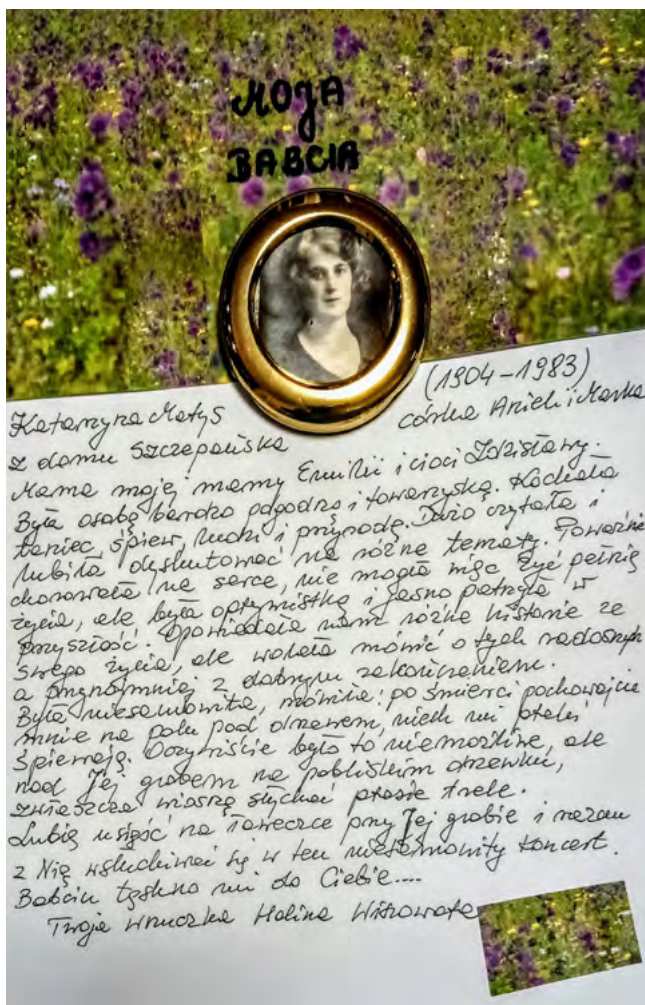
OPR. AGNIESZKA OTAŁOWICZ
FEDERACJA BIAŁYSTOK, OWOP

Pochylmy się nad kobiercem...Co znaczy to piękne słowo? Kobierzec to jednostronna tkanina dekoracyjna. Zazwyczaj misternie wykonana, zachwycająca wzornictwem, ornamentyką, kombinacją splotów, a tym samym treścią... Nic dziwnego, że kobierce wykorzystywano jako ozdoby ścienne, podobnie jak obrazkowe gobeliny. Jedne i drugie mają rodowody perskie, a źródła historyczne podają, że tkano je już w starożytności. Złote czasy kobierstwa przypadły na przełom wieków XVI-XVII, także w Polsce, szczególnie sarmackiej. Kobierce poza przędzą pochodzenia roślinnego, wełną i runem, tkano również z jedwabiu, przetykano złotem, srebrem, drogocennymi kamieniami. Niekiedy słowa „kobierzec” używano jako synonimu bogato zdobionego dywanu. Powiedzenie „stanąć na ślubnym kobiercu” także nie wzięło się znikąd...

Kobierzec się tka... Przeplata się nitki osnowy nitkami wątku, a między parą wątków układa się węzły. Jeden z pary to cienki wątek wiążący, stanowiący o strukturze nośnej kobierca; drugi, grubszy, wprowadzany krótszymi odcinkami przędzy, tworzy unikatowy charakter tkaniny – jej wzór.

Tkanie jest procesem i czasochłonnym i wymagającym; zdarzało się, że wielkopowierzchniowe kobierce całe zespoły tkaczek tkwały latami. Nic dziwnego, bo na metrze kwadratowym kobierca układa się od 10000 do 400000 węzłów... *

O herstorii pisałyśmy nie raz i nie dwa. Zajmujemy się jej tematyką w ramach Podlaskiej Księgi Kobiet od

początków naszego Stowarzyszenia 100-lecie Kobiet. Zależy nam na odkrywaniu historii naszego miasta i regionu z perspektywy kobiecej – niestety często zapomnianej, ukrywanej i niedocenianej.

Tym razem, 28 listopada w 102-lecie uzyskania praw wyborczych przez Polki opowiadałyśmy o roli Babć w społecznościach, zarówno rodzinnych, jak i lokalnych. Cały czas zapraszamy do refleksji nad dziedzictwem naszych przodkiń oraz ich wpływem na to, kim oraz jakie jesteśmy teraz. Babcia bez wątpienia jest ważną postacią w każdej rodzinie, sąsiedztwie, społeczności. Jej herstoria plecie się z herstorią jej dzieci i wnucząt, tak jak herstorie jej przodkiń znalazły swoje odzwierciedlenie w symbolicznym „kobiercu” jej życia.

Doceniamy nasze Babcie i przywołujemy wspomnienia o nich poprzez wykonanie pamiątkowych kolaży, których będą bohaterkami. Liczne przykłady i inspiracje do ich wykonania możecie znaleźć na naszych fanpagach: 100-lecie Kobiet i Podlaska Księga Kobiet.

Uczestnikami naszego projektu są także dzieci i młodzież w wieku 12-18 lat z białostockich szkół – uczestniczki i uczestnicy akcji wolontarystycznej, które wykonały w ramach akcji kolaże z Babciami. Są też liczne prace osób dorosłych i seniorów.

Niech się wątki plotą...

Niech się osnowa tka...

DORRA OSTROŻAŃSKA

100-LECIE KOBIEC

Uchwałą Nr LI/795/18 Rada Miasta 18 czerwca 2018 Dobiegła końca II edycja konkursu fotograficznego dla seniorów Podlaskie Ślady – człowiek, miejsce, kultura. Główną jego ideą jest prezentacja walorów naszego regionu ze szczególnym uwzględnieniem kultury, przyrody i ludzi zamieszkujących województwo podlaskie.

Do konkursu zgłoszono 42 prace, z czego 32 do kategorii ogólnej „...człowiek, miejsce, kultura”. Mała liczba prac nadesłanych do kategorii specjalnej „#kiedy zostaliśmy w domu” pokazała, że znacznie łatwiej mówi się czy pisze o emocjach i uczuciach związanych z pandemią i odosobnieniem niż pokazuje się je na fotografii. Dlatego szczególne brawa dla tych uczestników konkursu, którzy podjęli ten temat.

W skład Kapituły konkursu weszli:

- Michał Heller, artysta fotografik, przewodniczący kapituły konkursowej; członek Związku Polskich Artystów Fotografików, etatowy fotograf Opery i Filharmonii Podlaskiej, twórca i kurator Operowej Galerii Fotografii, autor wielu projektów fotograficznych i edukacyj-

fot. Joanna Onichimowicz II nagroda w kategorii specjalnej

nych, wykładowca fotografii z kilkunastoletnim doświadczeniem;

- Grzegorz Dąbrowski, artysta fotografik, członek kapituły konkursowej; autor i kurator wielu projektów i wystaw fotograficznych, od lat tworzy i pielęgnuje fotograficzną tradycję i historię Podlasia;
- Agnieszka Sadowska, członek kapituły konkursowej; fotoreporter, fotograf prasowy, dokumentuje wydarzenia społeczne i kulturalne w regionie;

- Jolanta Wołągiewicz, koordynatorka projektu i sekretarz konkursu, przedstawicielka Stowarzyszenia Szukamy Polski i Redakcji Seniora.

Jurorzy pracowali on-line i jednogłośnie ustalili werdykt.

W kategorii ogólnej:

- I nagroda Krzysztof Muzykiewicz z Mielnika – za twórcze, malarskie podejście do pejzażu;

- II nagroda Halina Muzykiewicz z Mielnika – za próbę zmierzenia się z kompozycją fotograficzną i uważną obserwację świata;
- III nagroda Joanna Onchimowicz z Białegostoku – za spójność w obserwowanym pejzażu we wszystkich pracach i wrażliwość na piękno otaczającej rzeczywistości.

W kategorii specjalnej:

- II nagroda Joanna Onchimowicz z Białegostoku – za wspaniałą, metaforyczną komentarz otaczającą nas trudną rzeczywistość. Nie łatwo w fotografii mówić wierszem. A Pani się udało.
- I i III nagrody nie przyznano.

Wyróżnienia za próbę podjęcia tematu w kategorii specjalnej otrzymują:

- Genowefa Obuchowicz z Supraśla;
- Anna Maria Werner z Sokółki;
- Joanna Sopek z Łap.

Gratulujemy wszystkim nagrodzonym i wyróżnionym, dziękujemy jurorom.

Laureaci, oprócz nagród pieniężnych, otrzymają także dyplomy laureatów, tomik poezji Jana Leończuka „Zadziwienia”, serię 4 książek „Bioróżnorodność Białegostoku”.

Wyróżnieni, oprócz nagród pieniężnych, otrzymają także dyplomy-wyróżnienia.

Wszyscy uczestnicy otrzymają tomik "Srebro nie złoto – V edycja". Nagrody prześlemy pocztą.

Dziękujemy fundatorom nagród książkowych, którymi są:

- Pan Józef Zenon Budziński, poeta;
- Departament Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Białymstoku;
- Podlaska Redakcja Seniora.

JOLANTA WOŁĄGIEWICZ

STOWARZYSZENIE SZUKAMY POLSKI

W ramach projektu Białostocka Akademia Pozarządowa certyfikację przeszło 11 organizacji:

1. Fundacja Mali Wojownicy
2. Podlaskie Stowarzyszenie Właścielek Firm
3. Krajowe Towarzystwo Autyzmu. Oddział w Białymstoku
4. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny cel”
5. Stowarzyszenie Podlascy Seniorzy
6. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intellektualnie AKTYWNI
7. Fundacja Centrum Inicjatyw na Rzecz Społeczeństwa,
8. Stowarzyszenie 100-lecie Kobiet
9. Caritas Archidiecezji Białostockiej
10. Fundacja OKNO NA WSCHÓD
11. Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab

CERTYFIKAT

ZNAK WYSOKIEJ JAKOŚCI ORGANIZACJI

dla

Fundacji Mali Wojownicy

Fundacja Mali Wojownicy

uczestniczyła w procesie analizy standardów działalności organizacji członkowskich Federacji Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok.

Potwierdzamy jakość i przejrzystość działań organizacji w następujących obszarach:

1. Współpraca i komunikacja z otoczeniem
2. Komunikacja wewnętrzna
3. Zarządzanie zasobami ludzkimi
4. Zarządzanie finansami i pozyskiwanie środków
5. Zarządzanie strategiczne

Federacja
Organizacji
Pozarządowych
Miasta Białystok

Gratulujemy w imieniu Zarządu Federacji Białystok

Rafał Średziński
Prezes zarządu
Federacji Białystok

Marta Siemieniuk
Członkini zarządu
Koordynatorka BAP

Białystok, listopad 2020

Certyfikację organizacji członkowskich Federacji Białystok przeprowadzono w ramach projektu „Białostocka Akademia Pozarządowa” (BAP) w ramach programu FIO ze środków Narodowego Instytutu Wolności.

Sfinansowano przez
Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020

Redakcja:

Jan Oniszczyk – redaktor naczelny
Bożena Bednarek
Dorra Ostrożańska
Jolanta Wołagiewicz

Krzysztof Wojciech Wróbel – opracowanie graficzne i skład

Teksty zamieszczone w publikacji są dostępne na licencji:
[Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Wydawca:

Federacja Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok
Białystok 2020

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
na lata 2014-2020